

Trygghet, ansvar och respekt på

Dotteviksskolan 2023-2024

Förskoleklass Fritidshem

Grundskola, åk. 1-6

Årlig plan mot diskriminering, trakasserier och
kränkande behandling

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.....	4
Vision	5
Ordlista.....	5
Skolans arbete – ansvarsfördelning.....	5
Kartläggning under läsåret 2022-2023 - förskoleklass, fritidshem och grundskola åk 1-6	7
Mål samt främjande och förebyggande åtgärder för läsåret 2023-2024.....	13
Övergripande främjande och förebyggande åtgärder	14
Kränkande behandling	15
Trakasserier och sexuella trakasserier.....	16
Främjande och förebyggande åtgärder	16
Diskrimineringsgrunderna	16
Kön	16
Könsöverskridande identitet eller uttryck.....	16
Etnisk tillhörighet.....	16
Religion eller annan trosuppfattning.....	17
Funktionsvariation	17
Sexuell läggning	17
Ålder.....	17
Delaktighet – förankring – information	18
Kompetensutveckling	19
Uppföljning och utvärdering.....	19
Frågeställningar som undersöker skolans verksamhet	20
Frågeställningar som analyserar skolans verksamhet.....	20
Uppmärksamma – utreda – dokumentera – åtgärda och följa upp diskriminering, trakasserier och kränkande behandling mellan elever	21
Bilaga 1: Vuxen kränker barn/elev.....	22
Bilaga 2: Barn/elev kränker barn/elev	23
Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier	24
Kontakter för mer information	26

Bakgrund

Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är olagliga handlingar. I skolan är trygghet och studiero grundförutsättningar för utveckling och lärande. För att stärka dessa grunder och de rättigheter varje människa har till sin egen okränkbarhet har vi två lagar.

Diskrimineringslagen (2008:567) har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lagen omfattar även förbud mot sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med diskrimineringsgrunderna. Skolan är enligt lag skyldig att arbeta med aktiva åtgärder för att motverka all form av diskriminering (Kap 2 och 3). Detta arbete ska dokumenteras.

Skollagen (kap 6) anger att kränkande behandling av barn och elever är förbjudet.

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Alla skolor ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En plan för arbetet mot kränkande behandling måste enligt lagen upprättas. Där ska det tydligt framgå vilka insatser skolan gör för att skapa en trygg skola med en god arbetsmiljö för alla.

Det ska även finnas riktlinjer och rutiner som klargör hur verksamheten motverkar samt agerar om diskriminering eller någon form av trakasserier påstås ha inträffat. Här ska det framgå hur skolan bedriver ett fortlöpande arbete med aktiva åtgärder.

Skolans plan ska innehålla en redogörelse för vilka främjande och förebyggande åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under läsåret vad gäller diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En uppföljning, utvärdering och analys av dessa åtgärder ska finnas med i planen för efterföljande år.

Arbetet med de aktiva åtgärderna bedrivs på skolan i fyra steg och omfattar kränkande behandling, trakasserier och samtliga diskrimineringsgrunder. Detta sker utifrån ett aktivt och ständigt pågående arbete enligt cirkelmodellen, se nedan.

De fyra stegen som skolans personal ska bedriva

1. Undersöka den egna verksamheten för att upptäcka om det finns risker för kränkning, diskriminering, trakasserier – inklusive sexuella trakasserier – eller repressalier samt andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.
2. Analysera orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts.
3. Åtgärda – genomföra åtgärderna för att förebygga kränkning, diskriminering och trakasserier, detta för att främja lika rättigheter och möjligheter.
4. Följ upp och utvärdera arbetet.

I planen ska det finnas med rutiner för hur man åtgärdar situationer där kränkningar eller trakasserier skett och hur sådana händelser dokumenteras. Det ska tydligt framgå hur ansvaret för olika åtgärder är fördelat mellan rektor och personalen i skolan. Samverkan med elever, vårdnadshavare och personal är obligatorisk och kan ske med representanter från olika grupper.

Vision

På Dotteviksskolan arbetar vi för att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vår målsättning är att ha en god arbetsmiljö där alla bemöts med respekt och känner trygghet, trivsel och arbetsglädje.

Ordlista

Diskriminering

När skolan behandlar någon, elev eller vuxen, sämre än andra på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder.

Direkt diskriminering

En person missgynnas genom att han eller hon behandlas sämre än andra.

Indirekt diskriminering: Skolan missgynnar genom att förutsätta att alla bör behandlas lika. Trakasserier/handlingar som kränker en annan persons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. Både elever och personal kan göra sig skyldiga till trakasserier.

Sexuella trakasserier

Kränkande handlingar som har sexuell anspelning.

Kränkande behandling

När en persons uppträdande kränker en annan persons värdighet utan att kränkningen har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. Kränkningar är ofta ett uttryck för makt eller förtryck.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosocial (utfrysning, blickar)
- Texter och bilder (lappar, foto, sms)

Mobbning

När en eller flera personer vid upprepade tillfällen medvetet kränker någon. De som mobbar utövar sin makt över den de ger sig på.

Det är den utsatte eleven som avgör om beteendet eller handlingen är oönskat eller kränkande. Varje elev har rätt att få stöd och bli tagen på allvar. En utredning ska göras och åtgärder vidtas. Elev som deltagit i en utredning om kränkning, trakasserier eller diskriminering får inte utsättas för repressalier.

Skolans arbete – ansvarsfördelning

Det är rektors ansvar att:

- all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering, trakasserier och kränkande behandling inte är tillåtet i skolan.
- skolan granskar sin verksamhet för att upptäcka risker för diskriminering, trakasserier och kränkningar.

- det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja ett tryggt klimat och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- en årlig plan upprättas, utvärderas och revideras i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.
- en utredning görs och åtgärder vidtas om skolan får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller kränkningar förekommer.
- se till att skolan har en modell för dokumentation av sådana händelser.

Det är personalens ansvar att:

- följa skolans årliga plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som förmedlas.
- vara lyhörd för stämningen på skolan och hur det sociala samspelet i klasserna fungerar.
- tillsammans med eleverna ta fram klassens och skolans regler.
- i det vardagliga arbetet prata med eleverna om konfliktlösning och påtala kränkningar.
- åtgärder vidtas när diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling misstänks, anmäls eller upptäcks.
- dokumentera fall av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- följa upp utredda fall av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Personalen i skolan förväntar sig att föräldrar

- påtalar diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som förekommer i skolan.
- ställer upp och samarbetar med skolan när det gäller hanteringen av sådana händelser.

stöttar sina barn att vara goda kamrater.

Personalen i skolan förväntar sig att elever

- påtalar om det förekommer trakasserier eller kränkande behandling i skolan.
- är goda kamrater och följer skolans och klassens ordningsregler.

Vid misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kontakta snarast skolan!

Kontaktpersoner inom skolan

- Klasslärare
- Rektor Camilla Josefsson, tel. 81891,070-189 13 43
- Skolans elevhälsoteam med rektor
- Skolsköterska Camilla Jönning, tel. 070-0924673
- Kurator Elin Larsson, tel. 072-4510824
- Specialpedagog/ speciallärare Linda Thalín, tel. 070-1916594

Kartläggning under läsåret 2022-2023 - förskoleklass, fritidshem och grundskola åk 1-6

Eleverna i åk.1-åk.6 har under läsåret gjort den kommungemensamma grundskoleenkäten. Detta är en årlig kartläggning för att upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på skolan.

Eleverna i förskoleklass och åk.1-6 har fyllt i skolans egen trygghetsenkät. Fritidshemmet har genomfört sin egen trivselenkät med elev och vårdnadshavare. Varje elev har individuellt svarat på frågor som berör trivsel och trygghet i klassen och på skolan. De har även skrivit ner saker som de tycker är bra samt saker de vill önskar ändra på i klassen/skolan. Enkäten har sedan varit ett underlag i dialogen med vårdnadshavarna, eleven och mentorn vid utvecklingssamtalet. Svaren på skolans egen enkät samt den kommunövergripande enkäten har analyserats av personal och specialpedagog.

Sociogram har gjorts vid ett flertal tillfällen i förskoleklassen. Eleverna har också gjort självvärderingar. Vid varje samtal, varje termin, tas elevens psykosociala arbetsmiljö och skolsituation upp.

Mentorer och övrig personal har under läsåret fortlöpande observerat och stämt av elevernas mående och trivsel. Vid behov har mentorerna kopplat in och tagit stöd av EHT-teamet, d.v.s. rektor/specialpedagog/speciallärare/kurator/skolsköterska/skolpsykolog. Om en elev har känt sig utsatt/kränkt har huvudmannen informeras. En kartläggning startar. En kontinuerlig och regelbunden uppföljning mellan mentor, vårdnadshavare samt vid behov EHT-personal ska då ske.

Vid utvecklingssamtalen, som är en gång per termin, har alla elevers mående följts upp. Kontakt har även tagits med elev och vårdnadshavare vid behov. Alla klasser har klassråd regelbundet. Under dessa samtal har mentorerna stämt av med eleverna hur de trivs i klassen/skolan. De frågor som har berört hela skolan har tagits upp på elevrådet.

Skolsköterskan har haft hälsobesök med elever i förskoleklass och med elever i åk.4 samt uppföljande samtal med vårdnadshavare om elevens mående och trivsel hemma och i skolan.

Skolan följer den kommunövergripande "Elevhälsoplanen". Lärare, fritidspedagoger och personal från elevhälsan har samverkat kring förebyggande insatser. Målet har varit att binda samman elevhälsouppdraget med lärandeuppdraget, d.v.s. tvärprofessionellt och kollegialt lärande som grund till förändring.

Skolans fortlöpande arbete är en strävan efter att utveckla en tillgänglig lärmiljö (fysiskt, socialt och pedagogiskt) för alla elever.

Sammanfattning av svaren på enkäterna

Enkät som genomförts med samtliga grundskoleelever i kommunen, nov. 2022

Nedan visas svaren för Dotteviksskolans elever i en jämförelse med svaren från 2020 och 2021. De procentvärden som anges är den andel av eleverna som svarat att påståendet stämmer helt/stämmer till stor del.

Dotteviksskolan	2020	2021	2022
Jag trivs bra i skolan	95,2%	90,0%	91,6%
Jag har arbetsro på lektionerna	87,7%	81,2%	86,2%
Jag känner mig trygg i skolan	95,9%	93,2%	92,8%
Jag har vänner i skolan	97,3%	96,6%	92,1%

Tabell 1

Källa: Arvika kommuns grundskoleenkät

Analys av förskoleklassens och grundskolans kartläggning samt åtgärder under läsåret

Eleverna anser att de har vänner, och vuxna runt omkring sig, som de kan prata med och som lyssnar på dem. Dock har det gett ett lägre resultat än 2020 och 2021. Det är främst åk.6 som visat ett lägre resultat. Ingen elev har svarat att de inte har vänner samtidigt är det 16.7 % som inte vet. Två elever i åk 3 anser inte att de har en vuxen att prata med. Övriga klasser har visat ett högt värde.

Svaren om arbetsro gav ett något högre resultat än föregående år och relativt likvärdigt som 2020. Flertalet elever tycker att arbetsron varit god. Det finns fortsatt elever som angett att de tycker arbetsron kan bli bättre. Detta gäller både låg- och mellanstadiet. Eleverna nämner ljudnivån i klassrummet som bla prat och andra sinnesintryck. Vi ser att resultatet varierar i de olika klasserna. I årskurs 3 tycker en högre procent att arbetsron kan bli bättre. I åk 4 och 5 tycker de allra flesta att arbetsron är bra. Skolan behöver fortsätta att förbättra arbetsron, ljudmiljön och sinnesintryck.

Även detta läsår visar enkäterna ett sämre resultat än fjolårets, gällande om man upplevt sig utsatt någon gång av kamrater i skolan, och/eller på sociala medier. Detta är något vi har varit och är uppmärksamma på, så långt vi har insyn. Samtal runt detta har skett med berörda elever, vårdnadshavare, personal och elevvårdshälsoteam. Vi kan fortsatt se att ett negativt språkbruk förekommer och att det främst sker på raster. På låg- och mellanstadiet har man under året arbetat aktivt med att påverka och förbättra det allmänna språkbruket. I de klasser där negativt språkbruk förekommer har man arbetat regelbundet med exitnotes, samma gällande arbetsro, kommunikation mm. Detta ses som ett långsiktigt arbete och ett fokusområde framåt.

Fritidshem:

Fritidshemmets elev- och föräldraenkät är genomförd i november. Det är 55 elever och 94 som svarat på enkäten, 26 pojkar och 29 flickor. Svarsprocenten är 58.5 %.

Trivselenkäten visar att övervägande del av alla elever trivs mycket bra på fritids. Det finns mycket att göra på fritids och eleverna nämner flera aktiviteter som man kan göra. Det några elever tycker kan bli bättre är bla att klasserna spelar fotboll var för sig, fler gungor, lego ute.

Alla elever känner att de har någon att vara med och att vuxna lyssnar på dem. Någon elev nämner att morgonfritids kan vara jobbig. De upplever att några pojkar kan vara dumma, de kan säga fula ord mot flickorna. Några elever nämner även att det kan ske incidenter på fotbollsplanen men även att det kan vara lite bråk i matledet.

Föräldrarna känner trygghet över att lämna deras barn på fritids. Det är en god samverkan och personalen är lyhörd. Någon förälder känner att bemötandet och kommunikationen kan bli bättre som bla informera om utflykt i god tid. Ett önskemål som nämns är att det borde finnas ett staket runt uteplatsen. Någon förälder tycker att toaletterna behöver ses över, lortiga, men även att toaletterna inte ska vara könsseparerade.

Förskoleklassen:

Trivselenkäten visar att eleverna trivs bra i förskoleklass. I gruppen finns en stark vi-känsla och alla barn vågar uttrycka sig mer eller mindre i olika samlingar. Fördelningen är 14 flickor och 18 pojkar. Klimatet är gott och vi upplever att barnen har en stor arbetsvilja, dock upplever vi att några barn är i behov av mer stöttning av olika slag. Gruppen har behov av tydlig struktur och dagliga rutiner för att skapa lugn och trygghet. Vi har halvklass flera gånger i veckan för att skapa ett större lugn och möjlighet att våga uttrycka sig i mindre sammanhang. Vi delar upp matledet och går ner gruppvis för att minska ljudnivå och trängsel i ledet. Vi vuxna delar upp oss och finns med i olika rum under den fria leken och även arbetspass.

Vi arbetar för att alla vuxna på skolan har gemensamt förhållningssätt och gemensamma regler. Vi eftersträvar stor vuxennärvaro där man ska kunna agera direkt om vi uppmärksammat att något händer eller om ett negativt språkbruk förekommer. Vi arbetar förebyggande genom att lyfta och diskutera värdegrundsfrågor. All personal vet hur man ska agera om diskriminering, trakasserier eller kränkningar sker. Samtal med de iblandade direkt samt samarbete med hemmet ger positiv effekt.

Utvecklingsområdet inom förskoleklass är att bygga en gruppkänsla då det är barn från sex olika förskolor. Vi vill ge barnen möjligheten att känna sig som en del av en helhet i både stort (lågstadiet) och smått (min klass). Att barnen ska känna trygghet att uttrycka sig utifrån sina erfarenheter i gruppen. Ett annat utvecklingsområde, i det förebyggande arbetet vid stadiövergång, är att eleverna ska känna större trygghet då de kommer till förskoleklass. Vi ser behov av att möta barnen i deras respektive förskola, i deras trygga miljö, innan de kommer på det årliga besöket i förskoleklass.

Årskurs 1-6:

Grundskoleenkäten är genomförd i november och 153 elever har svarat på enkäten, dvs samtliga elever på låg- och mellanstadiet. Grundskoleenkäten visar att de allra flesta elever på hela skolan känner sig trygga (92,8%) och trivs (91,6%) på skolan. Ett något högre resultat på trivsel från föregående läsår (90%)men fortsatt ett lägre resultat än 2021 (95,2%). Den klass som nämner att man inte trivs och känner trygghet på samma sätt är åk.6. Av 18 elever tycker 15 elever att de trivs på skolan. 3 elever (16,7%) vet inte om de trivs. Några nämner skolgården som oattraktiv, 11,1%. Platser som kan upplevas otrygga på mellanstadiet, och som nämns av några elever, är omklädningsrummet i idrottssalen. Det är framför allt duschen där flera byter om samtidigt. Eleverna önskar duschbås. På lågstadiet förekommer fotbollsplanen vid flera tillfällen. Resultatet är något lägre i årskurs 6. I en årskurs på mellanstadiet anser några elever att man blivit utsatt av en och samma elev. Några elever på mellanstadiet ser inte skolarbete som meningsfullt. Ett lägre resultat än tidigare.

Eleverna på låg- och mellanstadiet anser att vuxna och att de flesta elever är vänliga mot andra. När det hänt saker handlar det främst om att man inte får vara med på rasten, någon som retas och säger dumma saker. Eleverna känner att det finns vuxna på skolan som de kan prata med och få hjälp av. I klass 3 är det 2 elever som inte tycker att de har någon vuxen att prata med om viktiga saker.

I enkätsvaren framkommer, även detta läsår, att arbetsro inte är helt tillfredsställande. 86,2% upplever att arbetsron är god, jmr 2021 81,2% och 2020 87,7%. Resultatet är högre än föregående år. På mellanstadiet är det några elever i årskurs 6 som upplever att arbetsron inte varit helt tillfredsställande, 16,7%. Det kan handla om att det förekommit en del vikarier då mentor varit sjukskriven under hösten. Av 23 elever i årskurs 1 är det 4 stycken som upplever att arbetsro kan bli bättre. Övriga tycker att det är en bra eller mycket bra arbetsro. I årskurs 2 är det 22 av 25 elever som tycker att arbetsron är bra eller mycket bra. 3 elever tycker att den kan bli bättre. I årskurs 3 är det ca 21,9% som tycker att arbetsron kan bli bättre. Vi har tydligt sett att man inte kan låta eleverna röra sig i klassrummet och att ljudnivån måste förbättras. Ett pågående arbete varje vecka då flera elever är lätt distraherade.

Vi har en hög måluppfyllelse enligt skolans egen enkät utifrån trivsel och trygghet, 97 % av alla elever i åk 1-6. I grundskoleenkäten framkom något lägre resultat, 91,6%. Gällande otrygga platser upplever vi att det främst kan vara skolgården och fotbollsplanen men även att en toalett kan krångla på förskoleklassen. 80% av eleverna på lågstadiet upplever att det oftast är arbetsro. Det är framför allt en del prat. Eleverna berättar att de har många kompisar och vuxna på skolan som bryr sig om dem. Det eleverna nämner som utvecklingsområden är att få spela roblox, ha mobiler eller roligare leksaker ute samt få en bättre arbetsro. Skolmaten upplevs som positiv.

Några elever på mellanstadiet har blivit utsatta för kränkningar och upplevelser om hur andra ser det. De flesta kränkningar känner personalen till, är dokumenterade och utredda. 15 elever har upplevt att man varit utsatt på nätet. Det är 4 elever som varit utsatta flera gånger. Eleverna anser att många saker är bra på skolan, många fina svar om skolan och personalen. Det som eleverna upplever behöver förbättras är ljudmiljön och sinnesintryck. De nämner även upprustning av lokaler, skolmat, omklädningsrum och duschar, skolgården och aktiviteter. Flera elever tycker att skolmaten kan bli bättre.

Åtgärder som fått positiv effekt för trivseln och tryggheten:

Skolan har i det förebyggande arbetet aktivt arbetat för att alla elever ska känna trygghet och trivsel på skolan. Det är många faktorer som bidrar till resultatet. En faktor som påverkat skolan positivt är att vi är två pedagoger ute på rast som tryggar upp i klasser och på raster samt att rastaktivitet genomförts av personal. Vi kan även se att det är positivt när personal gör skolmiljön attraktivt där man bjuder in till aktiviteter och lek genom enkla medel. All personal tar ett stort gemensamt ansvar för elevernas skoldag genom att hjälpas åt och vara lösningsfokuserade. Vi kan se att det skapas en trygghet för eleverna när de möts av samma strukturer och rutiner under skoldagen.

Under läsåret har man lagt ner ett gediget arbete för elevernas trivsel och trygghet på raster och i lärmiljön. Ett stort arbete har lagts ner på att revidera trivsel och ordning på skolan. Eleverna har varit delaktiga där man fått svara på frågor från rektor, lyft punkter i elev- och klassråd. Mentorer har gått igenom varje regel för sig tillsammans med eleverna. Dokumentet ska ses som levande och lyfts återkommande med eleverna under läsåret. Föräldrarna har fått insyn genom att det reviderade dokumentet skickats hem för genomläsning och påskrift. Trivsel-, ordningsregler och åtgärdsplanen har sedan kommunicerats på ett föräldramöte.

Alla på skolan har tagit avstånd från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Alla kränkningar och konflikter som har kommit till personalens kännedom har föranlett till omedelbara åtgärder. Detta kan även gälla om personalen har fått kännedom om kränkningar och trakasserier som har förekommit på

fritiden inom de sociala medierna. Diskussioner med eleverna har förts om de sociala mediernas betydelse och vilka risker som kan uppstå. Vid de ärenden som vårdnadshavare har kontaktats har personal, rektor, elever och vårdnadshavare tillsammans varit delaktiga i utredningsarbetet, ärendena har dokumenterats, följts upp och avslutats.

Förskoleklass

Personalen har arbetat med samtliga åtgärder vilket har gett positiv effekt för trivsel och trygghet i gruppen. Utifrån förskoleklassens trivselenkät känner sig eleverna trygga på skolan. Till stor del beror det på de åtgärder vi satt in samt att vi följt upp dem under året. Som till exempel personaltätheten och att samtala med barnen om regler, gott klimat i gruppen och lösa konflikter när de uppstår. Vi uppmuntrar eleverna att använda ett vårdat språk och samtalar och lyfter det vid behov.

Årskurs 1-6

Personalen har arbetat med samtliga åtgärder och de flesta åtgärder har gett positiv effekt. Skolan har även detta läsår haft fler rastvakter ute både på låg- och mellanstadiet, vilket har bidragit till att vi kunnat förebygga konflikter i stor utsträckning. Vi kommer att fortsätta med åtgärden att ha fler vuxna ute på rast. På lågstadiet har man fördelat eleverna mellan olika platser på skolgården framför allt fotbollsplanen. Vi upplever att det blivit tryggare för eleverna samt att det inte förkommit lika många incidenter. Det har även gett ett bättre klimat i klassrummet.

Låg- och mellanstadiets personal har skapat rastaktivitet för eleverna. På lågstadiet har man varje fredag arrangerat disco. Det har varit en bra uppslutning bland eleverna, framför allt på lågstadiet. På mellanstadiet har man haft rastaktivitet vid ca 2 tillfällen i veckan. De har tyvärr blivit färre de senaste månaderna. Vi ser ett fortsatt behov av styrda rastaktiviteter någon rast i veckan. Vi vill få med eleverna i arbetet. Rastboden är fortsatt positiv.

Treorna har jobbat med "Gnissel i klassen" under vt. Detta har gett bra diskussioner och det har försett eleverna med bra strategier för olika situationer där konflikter kan uppstå.

Fadderverksamheten på skolan upplevs som positiv. Vi ser behov av att utveckla arbetet där aktiviteter planeras in med datum från läsårets start.

Åk.1-6 har arbetat med olikheter och funktionsvariationer. Ett positivt arbete där eleverna varit engagerade och motiverade och fått ökad förståelse för varandras olikheter. De har även varit delaktiga om vad de anser är viktigt för en tillgänglig lärmiljö för alla elever.

Specialpedagog har haft genomgång av widgit, bildstöd i undervisningen. Personal har utvecklat arbetet med att ge elever bildstöd på olika sätt. Ett utvecklingsarbete som kommer att fortgå.

Kartläggningen visade också att följande åtgärder inte har gett någon effekt eller behöver utformas på ett annat sätt:

Förskoleklass

Elevsamtal har varit positivt men man ser behov av att göra skolans trivselenkät muntligt i mindre grupper om ca 5 barn. Åtgärda toaletten med förslagsvis en hasp.

Årskurs 1-6

Personal på skolan har uppmärksammat att språkbruket på skolan under året blivit sämre, särskilt hos några av elever. På stadierna pratar vi med berörda elever när det behövs. Samverkan med vårdnadshavare är viktigt. Kartläggningen visar att det fortsatt finns behov att arbeta med elevernas språkbruk och attityder.

Skolan har utvecklat ute- och lärmiljön. Vi behöver fortsätta tänka och planera för en attraktiv lärmiljö och inbjudande skolgård där vi visar på aktiviteter och tar fram material som eleverna kan vara kreativa med.

Enkäterna med eleverna blev genomförda något sent. Vi behöver bli bättre på att genomföra dem i tid. Ansvarig behöver påminna. Vi behöver utveckla elevenkäten med frågor som knyter an till god arbetsmiljö, vi bemöts med respekt och arbetsglädje, och ett vårdat språkbruk. Skolan behöver fortsätta lägga ner ett stort arbete i att förbättra elevernas språk och hur vi är mot varandra. Vi ser behov av att göra eleverna delaktiga och samverka med deras vårdnadshavare.

Personalen på mellanstadiet ser att fler kränkande anmälningar skulle ha gjorts. Det har funnits en tidsbrist i att dokumentera. Åtgärdsplanen genomförs där personal följt arbetsgången där händelser har blivit utredda. Vi behöver få bättre rutiner på hur vi ska få tid till att dokumentera. Hur kan vi hjälpa varandra i arbetslaget, kan vi hitta andra enklare sätt att dokumentera?

Skolan har tillsammans med eleverna arbetat fram trivsel- och ordningsregler. Eleverna har varit med och reviderat skolans regler under hösten. Dock har reglerna inte alltid följts. För att eleverna ska förstå och känna delaktighet är det viktigt att resultaten av deras svar i enkäterna noggrant följs upp och att dokumentet för trivsel och ordningsregler är levande. Inför klassrådet bör eleverna tillfrågas om vilka frågor som är aktuella. Ämnen till klassråden bör samlas ihop regelbundet och utgå från vad eleverna anger som viktigt. På mellanstadiet ser lärare behov av att prata ihop sig om vilka gemensamma regler vi ska förhålla oss till och hur vi ska bemöta vissa situationer framför allt på raster. Tydliga och likvärdiga lektionsstrukturer ses som viktigt för att det ska bli en god arbetsro och lärmiljö.

Personal upplever att det kan vara svårt att hålla i styrda rastaktiviteter, det på grund av att lärare har lektion i direkt anslutning till rasten. Många elever deltog i början men intresset bland eleverna för styrda aktiviteter avtog på mellanstadiet. Rörelseaktiviteter i klassrummet har fungerat bra, många elever frågar efter ett break.

Busstmötet har inte blivit av detta läsår, det på grund av att det varit svårt att hitta en gemensam tid för låg- och mellanstadiet. Vi ser behov av gemensamt möte där vi kan förebygga de problem som varit kring bussåkandet. Ansvariga planerar in dag och tid under uppstart av läsår 2023-2024.

Åtgärden spela spel (normer och värden) har inte genomförts på mellanstadiet. Under hösten gick rektor/skolkurator igenom spelet på en APT där all personal fick prova på att spela spelet. Inför nästa läsår planerar mellanstadiet in det i sitt årshjul.

Fadderverksamhet har genomförts, för att syftet ska uppfyllas på önskat sätt ser vi behov av att aktiviteter planeras upp i god tid samt att planen ev revideras. På grund av sjukskrivning har inte fadderverksamhet i åk 1 och åk 6 genomförts enligt tidsplan. Aktiviteter kom igång i slutet av läsåret.

Att jobba normkritiskt är en viktig del i vårt dagliga arbete. Vi har blivit mer medvetna och jobbar på varierade sätt. Vi ser dock åtgärden som stor och upplevs utmanande att hantera. Den kan behöva brytas ner i mindre delar.

Mål samt främjande och förebyggande åtgärder för läsåret 2023-2024

Med utgång från utvärdering och analys av föregående årsarbete samt kartläggning revideras målen och nya åtgärder bestäms för årets plan.

Mål

- Elever ska känna sig trygga i att all personal aktivt ingriper, åtgärdar och följer upp, så snart någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling upptäcks eller anmäls.
- Vi arbetar för en god arbetsmiljö, där alla bemöts med respekt, känner trygghet, trivsel och arbetsglädje. Elever på skolan ska använda vårdat språk/respektfullt språk.
- Öka trygghet vid stadiövergångar och få till ett samarbete över stadierna

Åtgärder

- Revidera elevenkäten där vi utökar med frågor som knyter an till god arbetsmiljö, vi bemöts med respekt och arbetsglädje och elevernas språkbruk. Ansvarig: arbetslag
- Föräldramöte, skolråd och elevråd där vi lyfter språkbruket som ett fokusområde och hur vi tillsammans ska arbeta för ett positivt socialt klimat på skolan. Ansvarig: rektor och all personal.
- Personalen fortsätter arbetet med trivsel- och ordningsregler där man planerar på organisations- och gruppnivå för hur dokumentet ska vara levande.
- All personal ska veta hur de ska agera vid upptäckt av diskriminering/trakasserier/kränkande behandling. Dokumentera kränkningar och diskriminerande handlingar enligt åtgärdsplanen. Lyfta händelser i arbetslaget hur vi ska hjälpas åt att skapa tid för dokumentation. Nytt digitalt system implementeras för att underlätta dokumentationen. Ansvarig: All personal
- Gå igenom planen för fadderverksamhet och planera in dag för gemensamma träffar. Ansvarig: arbetslag
- Planera in bussmöte från läsårsstart. Ansvarig: Thomas och Sylvia.
- Fortsätta att arbeta med olikheter och NPF med syfte om att öka förståelse hos elever att olika är normen. Ansvarig: SAMO och arbetslag.
- Besöka förskolorna som tillhör upptagningsområdet. Besöket görs under våren. Ansvarig: förskolelärare och specialpedagog
- Personalen arbetar hela tiden med kommunens vision om "Lärandet främst - men måendet först" samt fokus på en tillgänglig lärmiljö.
- Anpassa undervisningen och lektionssalen utifrån elevers olikheter – hur kan vi få en bättre arbetsro där sinnesintryck minimeras? Ansvarig: alla personal
- Arbeta för gett gemensamt förhållningssätt ute på raster och likvärdig lektionsstruktur i klassrummen. Specialpedagog tar fram ett förslag på skolans övergripande anpassningar samt bildstöd utifrån frågorna vad, när, hur, varför, med vem, tid, vad händer sen?
- Mål, främjande- och förebyggande åtgärder kommer kontinuerligt lyftas i respektive arbetslag

Övergripande främjande och förebyggande åtgärder

Skolnivå

- Skolan har ett gemensamt, aktivt och reflekterande förhållningssätt till de normer och värderingar den förmedlar genom sin organisation och undervisning.
- Diskussioner förs inom personalgruppen för att enas om tolkning av regler, påföljder samt hur och när man ska agera i olika situationer.
- Närvarande och engagerade vuxna i skolan.
- Trygghetsfrågor som stående punkt på arbetslagsmöten.
- Gemensamt ta fram skolans ordningsregler vid terminsstart. Uppföljning på klassråd och beslut på Elevråd. Om ordningsreglerna inte följs vidtar skolan åtgärder.
- Personalen i EHT-teamet finns vid behov med som handledare och stöd för lärarna och övrig personal. Detta för att skapa en samsyn kring förhållningssätt, arbetsmetoder och strategier för elever i behov av särskilt stöd.

Gruppenivå

- Personalen tar tillfällen i akt och bemöter elevernas attityder och värderingar.
- Samarbetsövningar: Ge eleverna exempel och modeller på när/hur man visar respekt och tar hänsyn samt hur de kan använda det i praktiken, tex. På raster och i konfliktsituationer.
- Trygghetsfrågor diskuteras regelbundet på klassrådet och förs vid behov vidare till elevrådet.
- Gemensamt framtagna ordningsregler för klassen. Dessa följs kontinuerligt upp på klassråden och i respektive klass.
- I den dagliga verksamheten med eleverna finns det med moment som tar upp värdegrundsfrågor.
- Exempel på metoder som används för att stärka gruppen/klassen: värderingsövningar, samtal, temaarbete, rollspel, trygghetsövningar, diskussioner kring rättigheter och skyldigheter, och massage.

Individnivå

- Elevsamtal, enskilt eller i smågrupper.
- Genom samtal stärka enskilda elever, positiv förstärkning.
- Uppmärksamhet på situationer där elever kan riskera att känna sig uteslutna eller kränkta på annat sätt.
- Samverkan och dialog mellan skola-hem-skola.
- Samtal med berörda elever då kränkningar förekommer, samt dokumentation, kontakt med vårdnadshavare, fylla i blankett om kränkande behandling/trakasserier/diskriminering, samt stöd från elevhälsoteamet.
- Pedagogerna kan utifrån behov och önskemål boka tid med personal från elevhälsoteamet för att få stöd och handledning i det sociala arbetet med elever och föräldrar.

Ansvar: Rektor och all personal

Kränkande behandling

Främjande och förebyggande åtgärder:

- Skolan granskar varje läsår rutiner på skol- grupp- och individnivå för att upptäcka och se om de kan innebära risk för kränkningar av elever.
- Diskussioner med eleverna förs om de sociala mediernas betydelse vad gäller risk för kränkningar, d.v.s. vilket ansvar var och en har för det som skrivs och vilka bilder som publiceras.
- Personalen är medveten om sin betydelse som förebild genom sitt förhållningssätt och agerande.
- Skolan arbetar på olika sätt med begrepp ur Lgr 22, såsom demokrati, mänskliga rättigheter, respekt, ansvar med mera
- Ett förebyggande arbete med språkbruket sker i klasserna. Angripa språkbruket utifrån vad som upplevs som kränkningar. Diskutera och synliggöra jargonger elever emellan. Personalen ingriper omedelbart om en elev visar tråkig jargong eller attityd.
- Personalen arbetar med socialt emotionellt lärande i klassrummet som syftar till att alla ska känna sig lika värda. Detta ska ske under hela skoldagen.
- Skolans personal har nolltolerans mot alla former av kränkningar och ingriper genast. Det här gäller även om personalen får kännedom om kränkningar som förekommer på fritiden inom de sociala medierna, då det påverkar elevens/elevernas skolsituation.
- Personalen är lyhörd och tar elevernas signaler på allvar.
- Alla klasser diskuterar i början av höstterminen vilka ordningsregler som ska gälla på skolan, med speciell inriktning mot diskriminering och kränkande behandling. De följs sedan upp i elevrådet där reglerna slutligen bestäms. Även lokalvårdare, kökspersonal och vaktmästare görs delaktiga i arbetet genom att de får planen skickad till sig via e-post.
- Det förs ett medvetet arbete och en kontinuerlig information mellan personalen för att skapa en gemensam grundsyn kring regler och bemötande av elever, i de fall man behöver ingripa.
- En kontinuerlig dialog förs med eleverna för att tydliggöra vad som är viktigt på rasterna och lektionerna för att alla ska trivas.
- Arbeta med att stärka eleverna så maktstrukturer och hierarkier inte får möjlighet att utvecklas. Ibland styr personalen gruppindelningar för att inte ge utrymme för uteslutningar. Personalen är särskilt uppmärksam på faran för gruppbildning och andra oönskade effekter, till exempel när eleverna står i led.
- Konflikter bearbetas enskilt, i grupp och tillsammans med föräldrar, utifrån situationen. Bedömningen när föräldrar ska kontaktas görs av läraren, till exempel när föräldrar och lärare behöver ha gemensamma strategier.
- Tydlighet mot eleverna och en medveten träning för att få ljudnivån i klassrum, matsal, idrottshall och korridorer på en lagom nivå.
- Sträva efter att organisera rastvärdssystemet effektivt och med genomtänkta lösningar, till exempel rastvärdar både på framsidan och baksidan av skolbyggnaden och på de ställen där elever har upplevt sig otrygga (se sammanställning av trygghetsenkät).
- Uppmuntra barnen till nya kontakter för att lösa upp olika gruppkonstellationer. Ansvar: All personal

Trakasserier och sexuella trakasserier

Främjande och förebyggande åtgärder:

- Skolan har en nolltolerans vad gäller trakasserier, såväl sexuella som sådana med hänsyftning till diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Personalen för diskussioner med eleverna om språkbruk som kan uppfattas som trakasserande och har sexuell anspelning.

Ansvar: All personal

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Främjande och förebyggande åtgärder:

- Skolan ska skapa förutsättningar för eleverna att kunna utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller.
- Genusperspektivet ska finnas med i alla beslut som rör skolans organisation och verksamhet.
- En medveten fördelning av "taltid" för att ge flickor och pojkar samma förutsättningar.
- Oavsett om man är pojke eller flicka har man rätt att välja aktivitet efter intresse. Eleverna får exempel genom att titta på film, läsa böcker etc.

Ansvar: Rektor och all personal

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Främjande och förebyggande åtgärder:

- Alla elever skall bemötas med respekt oavsett elevens känsla av könsidentitet.
- All verksamhet på vår skola ska genomsyras av ett genusperspektiv för att öka jämställdheten.
- Om någon elev inte identifierar sig som flicka eller pojke eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön bemöts det med förståelse och respekt. Samtal och reflektioner med eleverna ska ske i naturliga sammanhang.
- Oavsett kön har man rätt att välja aktivitet efter intresse. Eleverna får exempel genom att titta på film och läsa böcker. Ansvar: All personal

Etnisk tillhörighet

Främjande och förebyggande åtgärder:

- All personal medverkar till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och förmåga att ta ansvar för andra människor.
- Tolk används vid samtal och möten vid behov.
- All personal tar tillfällen i akt och bemöter elevernas attityder och föreställningar runt etniska likheter och olikheter, demokrati och jämlikhet.
- Var tredje år anordnar skolan en mångkulturell temadag i samarbete med SFI, de andra åren anordnas en temadag inriktad på funktionsvariationer och hälsa.
- Tydliggöra via tolk för föräldrar med utländsk härkomst vad skolan har för förväntningar på elevernas skolgång.

Ansvar: All personal

Religion eller annan trosuppfattning

Främjande och förebyggande åtgärder:

- I det vardagliga arbetet bemöts elevers frågor och funderingar, till exempel om olika trosuppfattningar.
- Var tredje år anordnar skolan en mångkulturell temadag i samarbete med SFI, de andra åren anordnas en temadag inriktad på funktionsvariationer och hälsa.
- Uppmärksamma och arbeta med mångkultur och de högtider som våra elever firar.

Ansvar: All personal

Funktionsvariation

Främjande och förebyggande åtgärder:

- Planera och anpassa skolans lokaler och verksamhet efter de olika behov som finns för elever och vårdnadshavare med funktionsvariation.
- Vårdnadshavare med funktionsvariation ska ges samma möjligheter som övriga vårdnadshavare att besöka skolan och delta i anordnade aktiviteter.
- Arbeta med att öka kunskapen hos elever och personal om olika funktionsvariationer. Ha en förståelse om vikten av ett bra bemötande.
- Anpassa arbetssätt och material utifrån elevernas behov.
- Skolan ordnar aktiviteter där man kan få känna på några förutsättningar för olika funktionsvariationer. Var tredje år anordnar skolan en temadag om funktionsvariationer, de andra åren anordnas en mångkulturell temadag och en dag med tema hälsa.

Ansvar: Rektor och all personal

Sexuell läggning

Främjande och förebyggande åtgärder:

- Arbeta för ökad förståelse, respekt och acceptans för olika sexuella läggningar.
- Diskussioner om olika familjebildningar tas upp i klasserna i naturliga sammanhang.
- Samtal och reflektioner med eleverna kring deras bruk av ord med sexuell anspelning.

Ansvar: All personal

Ålder

Främjande och förebyggande åtgärder:

- Skolans lokaler och skolgård är till för alla oavsett ålder.
- Nyanlända elever skolplaceras utifrån ålder och social mognad.

Ansvar: Rektor och all personal

Delaktighet – förankring – information

Augusti/september

- Planen för läsåret 2023-2024 presenteras för eleverna.
- Arbetet mot målen och med åtgärderna för läsåret planeras av personalen och elevernas tankar och förslag tas tillvara.
- Kortversionen av planen läggs ut på Edwise. Information om att den längre versionen finns tillgänglig på nätet och i respektive klassrum.
- Planen för läsåret 2023-2024 presenteras vid första föräldramötet under höstterminen 2023 och läggs ut på kommunens webbplats.

November/december

- Fritidshemmets elever och föräldrar svarar på en enkät gällande elevernas trygghet och trivsel på fritids. Vartannat år genomförs en kommunövergripande enkät för fritidshem. Analysera och följ upp resultaten.
- Eleverna i åk 1-6 genomför grundskoleenkät i november. Analysera och följ upp resultaten i december, eventuella justeringar görs i planen i januari.

Mars/april

- En trygghetsenkät genomförs med eleverna, F-klass till åk.6. Den sammanställs och därefter analyseras resultaten av klasslärarna och i arbetslagen. Eleverna i varje klass lämnar synpunkter på arbetet kring trivsel och trygghet och kommer med förslag på åtgärder.

Juni

- Vid pedagogisk konferens eller på PKU-dagar granskas läsårets arbete. Med utgångspunkt från enkäterna, olika kartläggningar och den dokumentation som finns analyseras och utvärderas samtliga mål i planen, samt hur arbetet har fungerat på organisations-, grupp- och individnivå. Nya mål och åtgärder diskuteras. Utvärderingsfrågorna i planen används som stöd.
- Elevernas synpunkter och förslag tas tillvara inför kommande läsår, enskilda såväl som elevrådets.
- Gemensamma mål, förebyggande och förhindrande åtgärder för läsåret 2023-2024 dokumenteras i skolans Kvalitetsredovisning och är ett underlag för den revidering som görs i början av nästa läsår.

Under läsåret följs arbetet kring den *Årliga planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* kontinuerligt upp i samtliga klasser. Detta för att säkerställa att alla elever behandlas lika och att elevernas åsikter tas tillvara. Skolans likabehandlingsarbete följs även regelbundet upp på Elevhälsoteamets möten under hela läsåret.

Vårdnadshavare har möjlighet att kontinuerligt lämna synpunkter på planen och på arbetet med likabehandling, till rektor, ansvarig mentor eller till elevhälsoteampersonal. Exemplar av den *Årliga planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* ska finnas i skolans krisplan samt i varje klassrum. Planen finns även utlagd på skolans hemsida.

Ansvar: Rektor, klasslärare, specialpedagog och EHT-team

Kompetensutveckling

Under läsåret 2023-2024 planeras följande kompetensutveckling:

Uppföljning och utvärdering

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska följas upp, utvärderas och dokumenteras fortlöpande.

September/oktober

- Vid höstterminens utvecklingssamtal görs en avstämning kring varje elevs mående, enskilda föräldrars synpunkter tas tillvara.

November

- Alla elever i åk 1-6 svarar på en kommunövergripande enkät med frågeställningar runt likabehandling, trygghet och inflytande i skolan. Svaren sammanställs centralt och skickas till skolan för vidare analys och eventuella åtgärder på skolan.
- Fritidshemmets elever och föräldrar svarar på en enkät gällande elevernas trygghet och trivsel på fritids. Vartannat år genomförs en kommunövergripande enkät för fritidshem.

Mars/april

- Alla elever i F- åk 6 svarar på skolans egen trygghetsenkät. Vid behov görs intervjuer och kartläggningar. Svaren analyseras och utvärderas i arbetslagen och tillsammans med eleverna i respektive klass.
- Vid vårterminens utvecklingssamtal samlas enskilda föräldrars synpunkter in och tas tillvara.

Juni

- Arbetslagen gör en bedömning av måluppfyllelsen och en utvärdering av planens främjande och förebyggande åtgärder. Samtidigt görs en utvärdering av planens övriga delar.
- Övriga synpunkter på planen samlas in.
- Synpunkter från enskilda föräldrar tas tillvara.
- Arbetslagen och klasserna diskuterar vilka förebyggande och främjande åtgärder som ska prioriteras kommande läsår.
- Personalen beslutar vilka mål som ska finnas med i nästa års plan.
- Specialpedagog ansvarar för att utvärderingen sammanställs skriftligen och ansvarar även för eventuell revidering av planen och för att nya mål och åtgärder skrivs in.
- Uppföljning och utvärdering av planen ska vara klar senast augusti 2023. Arbetet är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete

Dokumentation

En uppföljning/utvärdering ska leda fram till: Vilka åtgärder som har varit bra, fungerat och vad som behöver förbättras. Vad som har gjorts och vad som planeras. Hur man har samverkat med elever och personal. När åtgärder sätts in under en begränsad tid ska det alltid finnas en dokumenterad tidsplan, d.v.s. när åtgärden har påbörjats och när den har avslutats.

Ansvarig: Rektor och all personal

Stödfrågor vid utvärderingen av planens mål och åtgärder

- Har vi nått vårt mål? Det har skett en utveckling gällande arbetsro och elevernas trivsel.
- Har åtgärderna genomförts? (Om inte: Varför och vem bär ansvaret?)
- Vilka åtgärder planeras men har ännu inte vidtagits?
- Åtgärder som gett positiv effekt. Vad var bra?
- Vilka åtgärder behöver förbättras? Hur?
- Har vi använt resurserna rätt?
- Hur har samverkan skett?

Frågeställningar som undersöker skolans verksamhet

- Har nya risker och hinder uppmärksammats vid utvärderingen och vilka nya åtgärder behöver göras?
- Har risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling framkommit i kommunens grundskoleenkät?
- Har några konkreta händelser inträffat som kan upplevas som diskriminering trakasseri eller kränkande?
- Förekommer repressalier?
- Har diskriminering, trakasseri eller kränkande behandling uppmärksammats av elev- eller lärarorganisationer?
- Granska riskerna för diskriminering, trakasseri och kränkning utifrån organisationsnivå: Resursfördelning, lokaler, utemiljö, personella resurser granskas på arbetslagsträffar, APT, EHT och klasskonferenser. Riskerar skolan, genom sin organisation, att diskriminera elever och föräldrar direkt, indirekt, genom bristande tillgänglighet eller genom handlingar som kan upplevas som instruktioner till diskriminering eller repressalier?
- Granska riskerna för diskriminering, trakasserier och kränkningar utifrån grupp- och individnivå: Elevernas upplevelser och synpunkter fångas upp vid gruppintervjuer, enkätfrågor, samtal med elever, elevråd. Upplevelser och synpunkter fångas upp vid utvecklingssamtal.
- Förekommer beteenden från vuxnas sida som kan upplevas som diskriminering, trakasserier eller kränkningar?

Frågeställningar som analyserar skolans verksamhet

- Vilka risker har framkommit?
- Vad är orsaken till riskerna?
- Hur kan riskerna minimeras? Vilka åtgärder behöver göras?

- Vad är orsaken till händelser som upplevts som diskriminering, trakasserier eller kränkningar? Hur har de följts upp? Och hur kan de förebyggas i fortsättningen?
- Frånvarostatistik med uppföljning. Sker i samråd med elevhälsoteamet och utifrån Arvika kommuns: Handbok och rutiner för att främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro.

Framåt

- Hur använder vi oss av våra erfarenheter i kommande läsårs "Årlig Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling"?

Uppmärksamma – utreda – dokumentera – åtgärda och följa upp diskriminering, trakasserier och kränkande behandling mellan elever

Allmänna rutiner för att uppmärksamma:

- Trygghetsfrågor tas upp inom arbetslagen.
- Trygghet och trivsel tas upp på utvecklingssamtalen.
- Regelbundna samtal med enskilda elever i klasserna.
- Enkäter.
- Uppmärksamhet inför förändrat beteende.
- Dokumentation och kartläggning.
- Dialog med hemmen.
- Frånvarostatistik med uppföljning.

Bilaga 1: Vuxen kränker barn/elev

Om en vuxen utsätter ett barn/en elev för trakasserier, sexuella eller med hänsyftning till någon av diskrimineringsgrunderna gäller samma rutiner.

1. När en vuxen kränker ett barn eller en elev ska man som kollega och/eller chef reagera och påtala hur man upplevde situationen.
2. Ansvarig rektor meddelas om vad som hänt och vilka åtgärder som vidtagits i den akuta situationen. Rektor meddelar huvudman.
3. I en situation där kränkning misstänks eller har förekommit börjar rektor att utreda genom att ta reda på fakta kring vad som har hänt. Rektor pratar med såväl den som utsatts som med den som utförde kränkningen och gör klart att detta inte får förekomma samt vilka följderna blir om beteendet fortsätter. Den som blivit kränkt ges budskapet att skolans vuxna kommer att sätta stopp för kränkningarna samt att det inte är den kränktes fel att kränkningarna inträffat.
4. Samla ytterligare fakta kring kränkningarna genom att låta den kränkte berätta. Anteckna gärna uttryck och händelser. Exempel på frågeställningar är: Vad har hänt? Hur har den kränkte blivit utsatt? Vem kränker? Var sker kränkningarna? När sker kränkningarna?
5. Händelsen/händelserna utreds genom att den eller de som kränker berättar vad som hänt. Skolans syn på kränkningar klargörs tydligt. Skolan accepterar inte någon form av kränkningar. Alla kränkningar måste omedelbart upphöra. Samtalet bör avslutas med att skolan aldrig kommer att acceptera kränkningar och att kontroller kommer att ske så att kränkningarna verkligen upphör. Förnyad samtalstid bör bokas in för uppföljning.

Blanketten "Dokumentation av kränkande behandling" påbörjas och fylls på efterhand.

6. Elevernas vårdnadshavare informeras snarast om samtalen. Beroende på elevernas ålder och mognad, vem som leder samtalen, vad som hänt och hur akut händelsen är informeras vårdnadshavarna före eller efter samtalen. Ju yngre eleverna är, desto viktigare är det att vårdnadshavarna informeras om samtalen i förväg. Det är också extra viktigt att informera vårdnadshavarna i förväg om den/de som genomför samtalen är personer som eleverna inte känner särskilt väl.
7. Ansvarig rektor utreder händelsen och avgör hur uppföljningen ska se ut.
8. Uppföljning sker de närmaste dagarna samt åter efter ca två veckor. Ansvarig rektor dokumenterar uppföljningen av händelsen i den påbörjade blanketten samt beslutar och dokumenterar när ärendet är avslutat. Dokumentationen skickas till huvudman.
9. Den kränkte kan behöva extra stöd under längre eller kortare tid, till exempel i form av samtal. 10. Den eller de som kränkt behöver också följas upp och samtalas med under en period.
10. Om kränkningarna inte upphör är det viktigt att gå vidare utan dröjsmål. Detta sker genom att rektor alltid informeras och diskussion om beslut tas. Detta innebär att rektor kopplas starkare till utredning och åtgärder. De åtgärder som då skall övervägas är anmälan till Lärande och stöds verksamhetsledning och utskott, diskussion eller anmälan till socialtjänsten och/eller kontakter med polisen.

Bilaga 2: Barn/elev kränker barn/elev

Om barn/elev utsätter barn/elev för trakasserier, sexuella eller med hänsyftning till någon av diskrimineringsgrunderna gäller samma rutiner.

1. När skolan får kännedom om att en kränkning skett ska omedelbart åtgärder vidtagas. Ansvarig lärare/mentor meddelas om vad som hänt och vilka åtgärder som vidtagits. Ansvarig lärare/mentor pratar med såväl den som utsatts som med den som utförde kränkningen och gör klart att detta inte får förekomma samt vilka följderna blir om beteendet fortsätter. Den som blivit kränkt ges budskapet att skolans vuxna kommer att sätta stopp för kränkningarna samt att det inte är den kränktes fel att kränkningarna inträffat. Rektor informeras och meddelar huvudman. Mentor informerar berörda elevers vårdnadshavare om det inträffade och vilka åtgärder som kommer att vidtas.
2. Den/de som fått rektorsuppdrag att utreda börjar med att ta reda på fakta kring vad som har hänt genom att låta den kränkte berätta. Anteckna gärna uttryck och händelser. Exempel på frågeställningar är: Vad har hänt? Hur har den kränkte blivit utsatt? Vem kränker? Vem är ledaren? Var sker kränkningarna? När sker kränkningarna?
3. **Blanketten "Dokumentation av kränkande behandling" påbörjas och fylls på efterhand.**
4. Den eller de som kränker berättar vad som hänt, en i taget och så nära i tid som möjligt. Skolans syn på kränkningar klargörs tydligt. Skolan accepterar inte någon form av kränkningar. Alla kränkningar måste omedelbart upphöra. Fråga gärna: "Vad kan du göra för att kränkningarna ska upphöra?" Samtalet bör avslutas med att skolan aldrig kommer att acceptera kränkningar och att uppföljning kommer att ske så att kränkningarna verkligen upphör. Förnyad samtalstid bör bokas in för uppföljning.
5. Berörd personal inom skolan informeras och vid behov elevhälsoteamet.
6. Elevernas vårdnadshavare informeras fortlöpande om samtalen. Ju yngre eleverna är, desto viktigare är det att vårdnadshavarna informeras om samtalen i förväg. Det är också extra viktigt att informera vårdnadshavarna i förväg om den/de som genomför samtalen är personer som eleverna inte känner särskilt väl.
7. Om vårdnadshavaren har synpunkter på skolans hantering av ärendet ombeds de kontakta huvudman, i det här fallet skolchefen.
8. Den kränkte och de som kränkt kan behöva extra stöd under längre eller kortare tid, till exempel i form av samtal med kurator eller skolsköterska.
9. Uppföljning sker dagen därpå och de närmaste dagarna samt regelbundet tills kränkningarna upphört. Kontinuerlig kontakt med berörda vårdnadshavare. Händelsen dokumenteras fortlöpande. När ärendet är avslutat skickas dokumentationen till huvudman.
10. Om kränkningarna inte upphör är det viktigt att gå vidare utan dröjsmål. Detta beslut tar rektor, vilket innebär att rektor kopplas starkare till utredning och åtgärder. De åtgärder som då skall övervägas är anmälan till socialtjänsten och/eller kontakter med polisen.

Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier

Ärendet anmält av	Ansvarig handläggare i ärendet
Den kränkte/trakasserade elevens namn	Personnummer
Skola/förskola/fritidshem	Klass/avd Anmälningdatum

Beskrivning av händelsen	
Rektor informerad	Datum
Huvudman informerad	Datum
Tillbudsrapport inlämnad (<i>Vid fysisk skada</i>)	Datum

	Information har skett till berörda (<i>personal, EHT, kamrater</i>)	Datum
1		
2		
3		
4		
5		

Datum för samtal med berörd elev (samt ev anteckningar)

Datum för samtal med övriga inblandade (namn + ev anteckningar)

Datum för kontakt med vårdnadshavare (samt ev anteckningar)

Åtgärdsprogram har upprättats	Datum
Åtgärdsprogram har inte upprättats	Datum
Datum för uppföljning (ange med vem/vilka)	

Ärendet är avslutat	Datum
Ärendet är avslutat	Datum

Blanketten samt övrig dokumentation arkiveras av rektor.
Kopia (exkl anteckningar) lämnas till LoS exp.

Kontakter för mer information

Barn- och elevombudet finns på Skolinspektionen och ska hjälpa elever i frågor om kränkande behandling i skolan. Hit kan man vända sig för att få råd, stöd och hjälp.

Adress: Box 23069, 104 35 Stockholm
Tfn: 08-586 080 00, vardagar kl 09.00-12.00. E-
post: beo@skolinspektionen.se
Webbplats: beo.skolinspektionen.se

I Sverige har alla barn och ungdomar under 18 år en egen ombudsman som arbetar för deras rättigheter. Barnombudsmannen informerar om barnkonventionen, följer hur den fungerar i samhället, samt föreslår ändringar i lagar och regler.

Adress: Box 22106, 104 22 Stockholm
Tfn: 08-692 29 50
E-post: info@barnombudsmannen.se
Webbplats: barnombudsmannen.se

DO är en statlig myndighet som arbetar mot diskriminering och för allas lika rättigheter och möjligheter i samhället.
Adress: Box 4057, 169 04 Solna
Tfn: 08-120 20 700 E-post:
do@do.se
Webbplats: do.se